

Pest 1859, vasárnap october 30-án.
Megjelenik minden vasárnap másfél nagy íven.

1. köt. 15. sz.

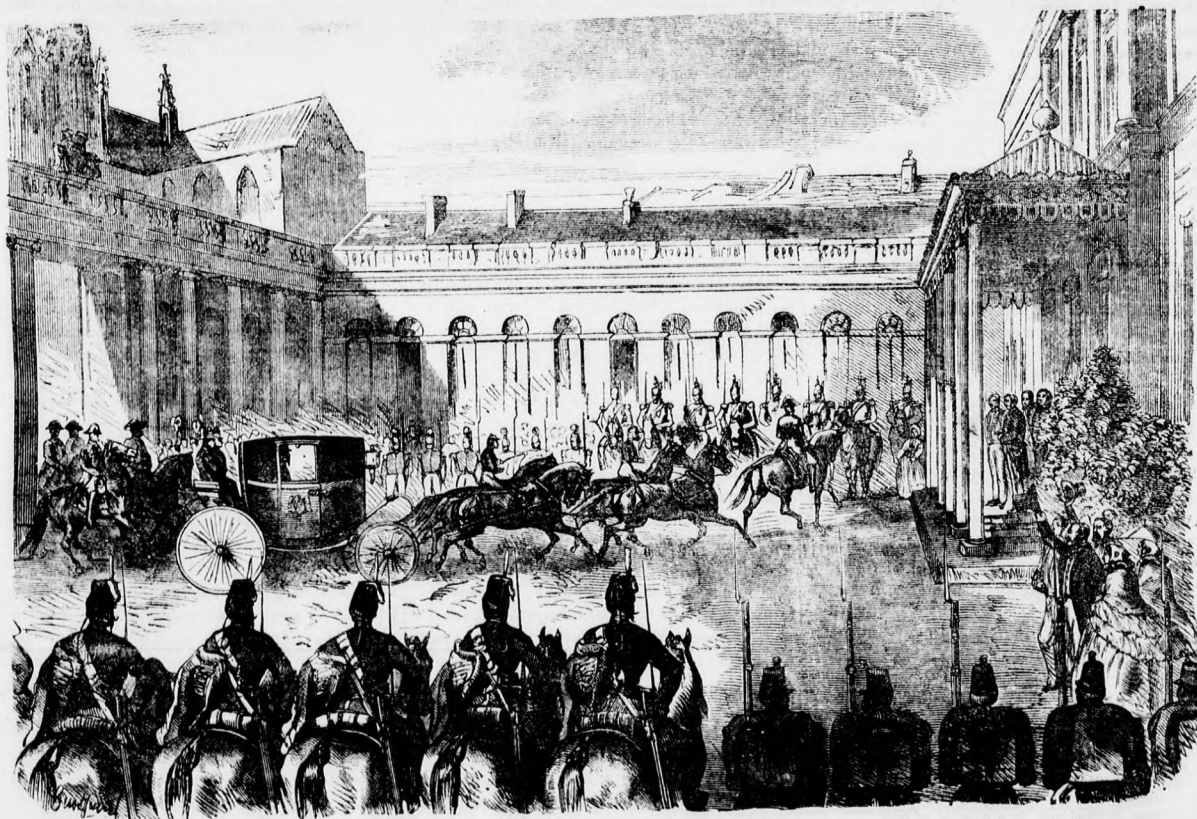
Előfizetési díj fél évre 5 ft. 25 kr., egész évre 10 ft. 50 kr.
Előfizethető: Werfer Károly kiadónál feldunaszor 10. szám alatt, és
minden es. kir. postahivatalnál.

A francia császár megérkezése Bordeauxba.

Napoleon császár furdői utjából Párisba visszatérve nevével a kis korona-örökösrel együtt: Bordeaux városát is utba ejté. Képünk azon jelenetet tünteti el: midőn az uralkodó család az ottani tartományi palota előtt ünne-

pélyesen fogadtatt. E fogadtatás napja f. hó 9-ike volt. A nyolczadik francia huszár-ezred tisztelgő vitézeit is láthatjuk képünkön, disz- egyenruhában, mely tökéletes magyar szabású; valóban örülhet lelke a magyar embernek, hogy

gyönyörű nemzeti öltönyünk külországokban is oly keresett; — legujabban még az új svéd király XV. Károlynak is mind magyar attilás arczképét hozzák az angol, francia és német lapok.

A francia császár megérkezése Bordeauxba.

Kölcsy emlékezésére Kazinczy felett*.)

Tartatott az Akadémia tagjai előtt 1832-ben.

Mi szép az emberi élet, midőn a mindennapiság parányi köréből kiemelkedik; s magát valami nagy és szent és milliomokat érdeklő czél után intézi! mi szép: világosító csillagként tűnni föl ezrek előtt; és szabadon, de átmegülte lélekkel választani magának pályát; s azt jó és bal szerencse közt, örökre tisztá, és soha nem hidegülő szenvedelemben futni meg! azonban ez a mily szép, nem egyszerű-mind ily boldogító is. Hányszor nem talál a hévvel ölelő kar borzalmat okozó hideg illétesre! hányszor sülyed el a küzdő, fényleny és veszélyeljeljes pályája közepén, áldás és szánakozás által nem kísérve! sőt hányszor kell magának a fennragyogó czélnak nyom és remény nélkül leszállnia, midőn az érte vívó, lelke elkeseredésében áll ott, s honának és korának érzéketlenségét átkozza. A sornak kedvezzei nincsenek, csak eszközei. Kemény részvétséggel az egyesek iránt intézi ez az egész menetet. S így a már elvesztettek látszó magból gyakran hosszu évek után virágoztatja től a teljes szépségű plántát, nem tartván figyelmére méltónak, hogy az, ki a magot a jelenlét pusztaságaiban, egyedül a még akkor kétes reményért hintette el, többé nincs; s emléketlen sírja felett diszlik a virág-bokor, midőn már sem virág, sem illat nem enyhítheti az égő fájdalmat, minek gyötrelmei közt elhamvadott.

E gondolatok támadának lelkemben a a hírvételkor, hogy Kazinczy Ferencz élni megszűnt vala. Képzeteim előmbé állították a nagy férfit, úgy, a mint őt legutólszor e társasági körben láthatam. Itt ült ő közöttünk, a hetven évet meghaladó ősz, a több mint fél-százados író, egy készülettel és küzdelemmel teljes időszak legregibb bajnokja; s keblében hordozta borzasztólag szép pályája emlékeztétét; s részek után egy, a nemzet előtt valahára felcsillámló reményről biztatva, tetteinek önértésében keresett az élet nyomasztó terhe ellen enyhületet, enyhületet a gondok ellen, mik végnapjág kineztek. Eszköz volt ő is a sors kezében; izzadt ő is azért, a minek gyümölcszeit aratni más fogja; félszázadig küzdött a pusztákon, s egy messze pillantás az ígért földébe lón minden jutalma.

Jól érzem én t. társaság, midőn e tiszteltemélt kör elhunyt tagjának emlékeztétét megújítom, nem kellene ily elbusító képeket mutatnom fel. Azok közt állók, kiknek szent kötelességök, minden egyebet félretevén, a haza dicsőségét eszközölni; s felednem kellett volna talán Kazinczyt, az embert, a szenvedettet; s egyedül a literatort állítom elő, tisztá nyugalomban: mint művész a márványszobrot, hogy reá koszorukat agassunk. De az én lel-

kem minden ideái összeolvadásban vannak egymással, s a szív húrjain rezegnek keresztül. Rokonom és barátom, tanítóm és társam vala; s most midőn szavam az elnyugodott telet fog hangzani; kebelembe zárjam-e fájdalmamat? féljek-e, ha kínos érzelmeket rezentek fel; s a visszaemlékezés szelid óhajtatási helyett könyveszeket fakasztok? és bár fakaszthatnék szívből forró vérkönyveket! bár szózatom villámérvél hatni keresztül a hazát, s e nemzetet! mely saját jeleseit századok óta könyvetlen látá sírba szállani; s nem tudá, hogy neki áldozának fel minden szerencsét; maradékaikra nem hagyhatván egyebet, a meg nem ismert, meg nem jutalmazott, sokszor épen eltaposott érdem keserű dicsőségénél.

A végzet akará ezt így! és valóban ritka szép és jó kezdődött és tenyészett valaha, előre ment áldozatok nélkül. Kenyér után indul a sokaság, magános hasznokat vadász, s azt, a mi az egészet érdekli, a mi lelket táplál, nemzeteti erőt fejt, s gyümölcsei csak jövendőben érnek meg, gyűlöli. Átyáink hosszu szibbadas lankasztá; volt idő, mikor bűnösen feledének mindent, a mi őket a porból, hova hullának, fölemelheté vala. Nehány kevések mellében támadt a gondolat: a haza szerényben forgó nyelvét ragadni meg, ezt felvirágoztatni, ezt erőre hozni; s erejével rázni fel az álomba sülyedt népet, hogy lásson és érezzen. De a nép őket nem hallgatá; de a népek ereje nem volt ő reájok fel, s a jövőbe kipillantani: s így elhagyatva futák meg a pályát, külöködőknek tartattak, kinevetettek; mert nem akarák követni a bölcseséget; mely egyedül a jelenlét hasznairól gondoskodik. Ily körülmények közt lépett fel, ily körülmények közt küzdött a mi Kazinczyt is; nem haszon nélkül a nemzetre, nem nyom nélkül a jövő korra nézve; de fájdalom önmagának. Mert koszorui nem enyhíték, hanem éggették homlokát; s neve híres voltát élte nyugalomával fizeté. Pedig ő vala, ki fiatalága küszöbén, még csak tizenhat éves gyermek, írónk parányi körében megjelenvén, nemes, de tiszteletben kevesektől tartott czélját el nem csüggedő erőben, páratlan állandósággal, szünetlen haladásban követte. Ő vala, ki nemzetének negyven év előtt hirtelen föllobbanó, s hirtelen elalvó tüzet oltthatatlan hordá kebelében még akkor is, mikor lélekfagyaló részek környékeztek. Ő vala, ki a szerencsét sem nem ígérő, sem nem nyújtó literatori pályára számosakat tüzelt fel; s mozgás és életet öntött a tövises utra, s mit mások elunatkozva, kétségűl leverve, pusztán hagyttanak. Ki nem emlékezik vissza az ő Gessnerére és Bácsmegegyére? mi maradandó behatás tőn a szép ízlésű fiatal író, ki alantmázás és iskolai feszesség helyett könnyű lebegésű fenséggel és csinnal jelene meg, s valaha tökéltre jutandó magyar prózáink első talpkövet alapítá! a kassai magyar Múzeum s az ő Orpheusa sebesen eltűnő jelenetek valának ugyan; de az általuk hintett mag, évtizedek után, sokat ígérő virágokat vala teremdő.

Azonban miért emletem ezt? ő még akkor ifjúsága erejében élt, s polgári fekvése által, a literatorkodást kísérő kedvetlenségektől fődözötték. Csuda-e, ha e lánglelkű ember fáradhatlan munkált? ha a közönség részvétlenségét csüggedetlen túrta? ha magát feled-

vén, hazájának szentelé mindenét, és a siva tag jelenben csak a virágozó jövendőt szemléte? de jött az időpont, egyike azoknak, miket a sors lesújtó villámként rejteget felhőiben, hogy váratlan rohanással öldököljenek; és ime ő tettei s hatása munkás köréből lánczok közé jut; s szabadságát és élte minden reményeit hetedfél hosszu évig siratja. Hány nem veszté el bátorságát, hány nem mondott le keble legforróbb vágyairól, kit a szerencse nem épen ily keményen próbála meg! A mi barátunk búban, mint örömben, kétség, mint remény között, saját ideálához hű maradt, és a brünni erősséggel, mint a kufsteini hegyormon, s a munkácsi vár falai közt, szerelme a nyelvhez nem kisebbédék. Ott, a vígasztalástól üres magányban, érlelte meg ő a nagy gondolatot: újító változást hozni a nyelvbe; s ezáltal izlésünknek, gondolkozásunk módjának s tudományi művelődésünknek más és nagy befolyásu utat mutatni.

A mi magyar nyelvünkkel véghezvitt újításokat sokan neveték és nevetik maiglan; pedig azok a nemzeti, ébredező szellem természetes kiütései valának. Ezen szellem, mint mindig és mindenütt, ugy most is közöttünk egyes jelenetekben tüntette fel magát, hogy lassankint közönséges legyen. Nyelvünket ragadá meg legelőbb, ez lévén a legtermészetes mód egymást érteni, egymásra figyelmezeni, ideákat venni s adni, s azt a mi a kebelben titkon és külön forr, nyilván és egyetemivő csinálni. Ily szempontból tekintem én a nyelvvel kezdett s gyors rohanással előre törekedő változást. Mert semmi sem esik e világos ok és egybefüggés nélkül; a mi történik ma, annak magvai század előtt, s talán senkitől nem sejtve, hintettek el; s a mi történni fog század után, az a mostani tettekből, gondolatokból vagy talán csak sejtésekből vor magának gyökeret. Homályban él és munkál az író, s egykoru által kicsinységekkel bajlódónak tartatik, mert idejét idegen szavak magyarrá tételével, régiek keresgélésével s több ily parányiságokkal vesztegeti. De a vezető okot legtöbnyire csak a következők világosítja fel, s tisztán csak a maradék fogja láthatni: miként nyert az egész nemzet szó által ideát, idea által tettet, s tett által jötevo egyetemi változásokat; miként lettek százados előitéletek semmivé; miként enyésztek el egymásután száz meg száz lélekszorogató formák, s mindezek után miként lón lehetségessé sok szép és jó, minek forrásai, hosszu időköz zárva lévén, folyását nem lelhettek.

Kazinczy nem vala legelső, nem is egyetlenegy, ki a nyelvvel történt nevezetes fordulást kezdé és eszközölte. De övé a dicsőség, hogy ízlést párosított igyekezeteivel, hogy dolgozatait érzelmei hevével el tudta önteni, s hogy a rétség tudományát, mit Baróti Szabó keresett, s a mi Révait nagygyá tevő, teljesen méltánylá. Csak így, s csak neki lehetett hatalmában oly széles terjedtségű befolyást szerelni, s oly közönséges erővel hatni a nyelvre és írókra, mint nem még ez ideig senki más. A közelebb mult ötven s egynehány év alatt ki volt írónk közül, kivel e férfiú kisebb vagy nagyobb érintkezésben nem állott volna? ki nem kereste ismeretségét, a jelesnek, kit Orczy és Ráday szerettek, kit Baróczy kedvelte, kinek Virág és Révay barátai valának, ki Dayka és

* A nagy irodalmi vezér százados születési ünnepére vonatkozó képinck magát az ünneplyt tárgyaván, a mint elkészül az jövő számunk egyike hozandja, — a mely alkalommal bővebben fogunk szólni a nagy irodalmi férfinak érdemeiről. Addig is azonban jónak láttuk Kölcsy ezen remek emlékezésének közlése által föleleveníteni, hogy mi volt nekünk ő, kinek dicsőségét october 27-én (mint a jelennek százados születésnapján) ünnepel meg az akadémia, és a nemzeti színház.

Csokonay kifejlésökre nagy befolyást gyakorolt? keresztül nézek iróinknak itt e tiszteletreméltó gyülekezetben jelen álló koszoruján; és sokat látok, ki a legelső szikráit Kazinczy lánglelkétől kapá; s kit futásában ennek példája vezérelt, s állhatatossága őrizett meg visszahanyatlástól. Neki nem volt elég lelke minden erjét, és szíve minden érzelmeit a nagy czélra szentelni: dolgozásoktól elborítva sem fordítá el a haza serdülő ifjairól tekintetét; s minden hevülő pillantás, minden kilobbanó gerjelem, mely bennküzdő erőt, s munkavágyat bármi távolról sejdített, részvétele nagy mértékben nyéré meg. E részvét által adott ő sok mulólag kipattanni látszó szikrának maradvóságát; e részvétl által pótolá ki sok kezdőnek azt, a mit boldogabb fekvésű népeknél az olvasó-közönség első tapsai viznek véghez. Mert volt idő, keserűen emlékezem vissza, midőn a literári pályára készülő ifjút szülői, mint veszni indultat siratták! midőn magyar könyvet magyar írón kívül más nem ősmert; s midőn a fiatal művész egykorú közt sem talált keblet, hol kiömölhessen. Hány nem némult el akkor, mint a fogságba zárt fűlmile, végképen? s hány nem fogott volna még elméni, hanemha ő, a siriglan buzgó, nyújtott volna vigasztaló szót? mert mondható még nagyobb igazsággal, mint az Anchises fia: ifju, erényt és való munkát tőlem tanulj, szerencsét másoktól.

S nem csak azokra hatott ő, kik nevét és műveit tiszteletben tartották; hanem azokra is, kik iránta ellenséges indulattal viseltetének. Valának ugyan nem kevesen, kik vagy érdemeit irigylették, vagy műitéletei által érdekeltek, vagy okfejeit, miken dolgozásait alapítá, veszélyeseknek lenni hitték. Ezek köréből íté ki magát a sokáig titokban forrott nyelvújítási pör, mely Kazinczy ellen intézett személyes csapást; sok a literári viadalmakkal köz, illetlen senécákat tintetett fel: de tárgya által a nemzetben eddig szokatlan figyelmet gerjeszte; s a rá következő ellenhatásnál fogva iróinkba elevenséget öntött, serdülő ifjuságunk elé szebb és terjedtebb pályát jelelt, s azt a mit ez ideig nem bíránk, egy olvasóközönséget alkotott, számra és részvétre kiesinyt ugyan, de reményt adót, hogy valaha nevedekni s iróink iránt melegezni nagyobb mértékben fog. S ez okra nézve az én ősz barátomat soha sem tartottam szánásra méltónak a nyílak miatt, miket ellenségi kezek reája mint íróra lötenek. Nem zavarhatták volna ezek őregkora nyugalmát, ha azt a sors más oldalról keményebb csapásokkal nem rabolja el. Mert példaként ragyogni s minden fogyatkozások mellett is, miket az emberi természet szükségesen hoz magával, s minden ellenigyekezetek mellett is, mik ezen fogyatkozásokat vagy nagyon kitüntetni, vagy költöttekkel is számosítani törekednek, tisztelőket és követőket tallni: vigasztaló érzelem. S mint kell e vigasztaló érzelemnek erősödni, midőn az ellenfél által hintett mag saját örömlünkre s hasznunkra virul fel! S ha Kazinczy, mint hiszem és tudom, a nemzeti nyelvet és hazát tiszta szerelmmel ölelte által: mily könnyen kellett neki gnyvt és megtámadtatást tűrnie, midőn az ellene szánt csapások által, a nyelv feledése nagy munkáját elősegíteni szemlélte! az önézés, mit ő oly méltán hordhatott

keblében, irigylest érdemelne: ha valamit irigyenünk lehetne a férfinak, kinek a sors ez érzelmen kívül oly igen keveset nyújt vala.

Sok mindennapi embert hallék már életében és halálában magasztaló beszéddel hirdetni; de gyűlöletes előttem minden hízkeledés, s kivált a koporsón túl, hol a történet komoly muzsájának országba kezdődik. A való érdem alakja nagyító csövek nélkül is tisztán látható; s úgy hiszem, azoknak, miket eddig elmondottam, sem bizonyítására, sem méntségére szükségem nem leend. Mert nem állítam, hogy Kazinczy örök emlékü műveket hagyott maga után: mint Ilias; nem mondom, hogy nyelvünket a lehetség felső pontjára hágtatta, s hogy törekedéseim túl már nincs haladás, kívül már nincsen ut.

Csak azt mondom: Kazinczy izlést erőhöz csatolva, kezdett a nyelvvel küzdeni oly korban, midőn az egy nagy és következzel teljes mozdulatra vala hajlandó, s izetlenség és gyöngeség által örökre hibás utat vett volna magának.

Kazinczy a maga Gessnerétől fogvást a Pannonhalmi utig minden írásait csinál, hévvel és ifju lélettel öntötte be, s ezáltal az író-sereg figyelmét magához ragadván, literatúránkban új idősök alapítója lön.

Kazinczy föllázasztott maga ellen sok író, s ezzel oly kilobbanást okozott, mely írókra és nemzetre elektromi szikra gyanánt munkált s a literatúra parányi körét kiszélesítette.

Ezek az ő nagy és tagadhatatlan érdemei. Mert prózája, minden fogyatkozási mellett is, örökre szép lesz ugyan, verseim művészi kéz fog ismerzeni, s kivált epigrammjai a költés koszorujában hervadatlan virágok maradnak: de a nemzetet nem ezek által tévő háladaosává.

Szellem vala ő, mely a tespedő egészset olly sokáig csaknem egyedül eleveníté; s lépéső, melyen egykorú magasabbra háglassanak, s a szerencsésebb maradék tetőre juthasson.

A sors talán nem fog bennünket ismét el-sűlyeszeni; s így eljő az idő, el kell az időnek jőnie, midőn az ő és az együttélők dolgozatai ragyogó művek által fognak homályba tétetni; csak a lélek, melyet ő az egésznek kölesön-zött, meg nem szűnik folyvást ragyogni és munkálni, míg a nemzetiség utolsó szikrája el nem hamvad. Ez oldalról kell őt méltatunk; s ez oldalról mit nem érdemlett ő meg mitőlünk? Nyelvünk bajnokává szentelé magát; s e nyelv a mi őseink egyetlenegy hagyományá, mit a századok pusztító részei közül kevés hű kezek ragadhatának ki. És ti hívek, hol vagytok? hol a hála, mit a hazától érdemltek? hol a köny, mely szentté tenné a sirdombot, mit hanvaítok felett a mindennapi szokás szűken hányatott? — — —

A vérző cser.

— Néprege. —

Nógrádban az erdők között
Hosszu, hosszu száz év előtt:
Állt egy nagy cser, vastag, öreg —
Minden ága egy-egy berek.

Durva törzse vaskos nagyon:
Mint egy barna kerek-torony . . .
Kérges, mohos hűja alatt
Piros nedvnek árja fakad.

Van egy mély seb oldalában
Nem származott mostanában —
Rajta mintha vére folyna:
Vérpiros nedv jó ki forra.

Domb is van a cser aljában:
Sir lletett hajlandában;
Egy ősz vltz naphosszanta
Ottan ül, ott busul rajta . . .

Kérdezzük csak őt meg, — majd tán
Bús beszédű száraz ajkán
Elmondja az őszült rege:
Mért vérzik e fának sebe?

* * *

Hej nem volt, mint mostanában,
Mindig béke az országban!
Zenebona — gyilkos csaták . . .
Akkor volt a Kurucvilág.

Tizenhat esztendő voltam,
Hogy kurucznak beálltam;
Beállottunk önkényesen:
Egy faluból épen heten!

Jó barátok mind a heten —
A palotás regementben;
Az volt ám csak a hős ezred:
Mindig győzött, sosem vesztett!

Vázéznál volt az öreg tábor
Kurucz-hadak legjavából;
S kémlénk az ellenségre
Szébtölygánk az erdőségere.

Együtt jártunk ott is heten
A nagy sűrű rengetegben, —
Jó barátok mindhalálig,
Az utolsó kardcsapásig.

Zördül a galy — bokrok alatt
Leskődnek a labancz-hadak . . .
Sivalkodva törnek elő:
Nálunk négyszer nagyobb erő.

„Föl pajtások! vagy itt veszünk —
Futni szűgyen volna nekünk!
Álljunk csak e vén cser körül —
Megharcolunk mi emberül!”

S vont fegyverrel álltunk itten,
E fa körül mind a heten;
Mellettem még most is látom —
Tar Istók, a hű barátom.

Dörg a fegyver, dűng az erdő, —
Egy lövére felel kettő . . .
S a golyók a fejünk fölött
Fűtyölnék az ágak között . . .

De a labancz harczi torul
Három — négy is vérbe borul;
S hol golyóink süvöltönek:
Vér lepi ott el a fűvet.

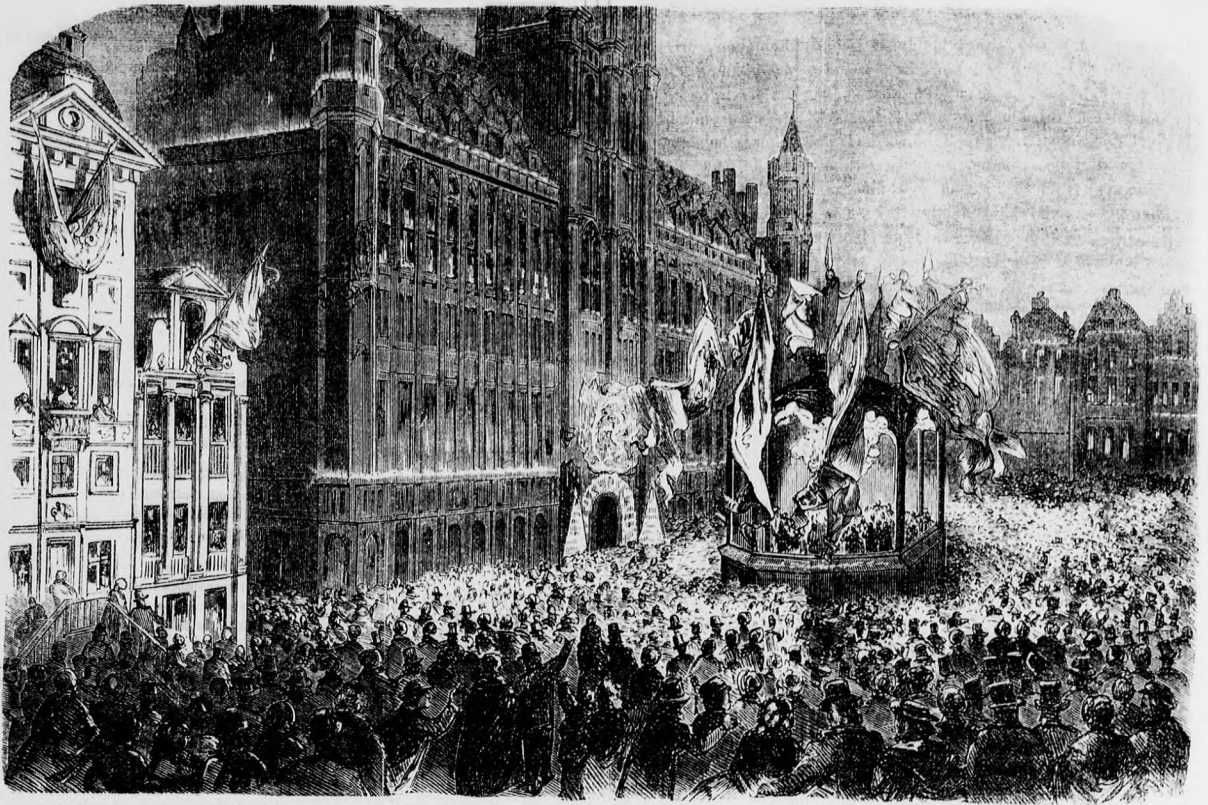
„Rajta Istók, egyre-másra! . . .
Töltsd a fegyvert, lödd ki rája!”
Ki is löné, ha lehetne,
Hogyha holtan el nem dűlne.

Jön egy golyó, s a merre jő:
Süvölt sikolt a levegő . . .
S be Tar Istók kebelébe —
Annak is a középbébe.

Annak is a középbébe —
Onnan meg a fa törzsébe:
Rajta szörnyű sebet vágva, —
Hogy megrezdül minden ága . . .

És a véres golyó után
Vér fakad a sebek lyukán,
S pirosra festre járja át
A cser belét, a cser háját . . .

„Nosza fiuk énutánam:
Megboszulni jó barátom!”
S csákány csattog, fokok forog —
Vitézmódra megy a dolog.

Zeneestély a brüsseli „Hotel de Ville“ téren.

Fürdői viselet Biarritzban.

Fut a labancz, a ki futhat —
Keresi a rejtek-útát
Sűrű erdők árnyokába...
Dánok, őzek nyomdokába...

De sok van ám, ki nem futhat,
Mind örökre halva marad;
Mindörökre halva marad —
Meglépik a vadmadarak.

Tar Istókat sirba tettük,
Megráttuk, eltemettük;
Sírja e csér alatt terül...
Ő volt első a hűt közül.

Értünk aztán nagy harezokat:
Víg időket, bú napokat...
S vészben a vad esatáknak
Elestek a jó barátok.

Az egyik elhullt Zsibónál,
A másik meg Koronezónál;
A harmadik Trecesny alatt
Odaveszett, odamaradt.

Ketten haltak egy fenyéren:
A romhányi esataterén...
Igy hulltak el együtt egyig:
En élek csak, a — hetedik!

Oh a golyó mért nem talált?
Mért nem lettem dieső halált?!
Dieső halált, hősi halált —
Csataterén elhamvadást!...

Vége lón a harezolásnak:
Kezdeté a bujdosásnak;
Elbujdosam messze földre:
Rodostói bánatvolgybe.

Majd onnét is visszajöttem:
Nyugodni az anyaföldben;
Anyaföldben messze földre:
Magyar hanton, magyar sirban.

Nem volt seukim e világban;
Pusztá lett a szülőházam;
Romba dült az egész falu —
Romba dönté a háboru.

S eljöttem e vaderdöbe:
Emlékezni szebb időkre...
Jó barátom sírja felett:
Siratni elhunyt hőseket...

S még most is a vén csér sebe
Nem forra ki, nem nőve be;
Vérzsin nedve egyre folyik:
A Tar Istók vére foly itt!

Bús könyvem hadd vegyüljön el
Hű pájtásom hű vérvél...
Nincs a földön egyéb jogom:
A holtakat siratgatom!!

* * *

A holtakat siratgatta —
S őt nem volt ki megsírassa,
Csak a felhők, csak a harmat, —
Csak a zengő kis madarak...

S halálával a csér vére!
Folyása is véget ére;
Porladnak már mind a heten
Álmodatlan, ébredetlen.

Nem vérzik már a holt hadi:
Van már kivel elhamvadni;
Ott pihenvén hű barátja:
A fájdalom már nem bánja. —

Thali Kálmán.

A pesti temető.

Sivatag homok, meddő parlag, legsoványabb föld kövér Magyarországon, de a melyet zöldelővő tesz a szeretet könyűje, melynek minden nyomnyi térért drágán vesz meg öröknyugalom helyének a városi nép, s melynek so-

ványsága a hazának legjobbjaival hizlalja magát. Megnépesedik e néma telep, majdnem minden év ad egy jutalékot, mely után a négy folyó partjain nem egy könnyű hullatnak el, a halál megosztózik még a halhatatlanokon is, és a mi porlandó részük volt, ide takarítja.

Könyveket irtak már arról, milyen drága Magyarországon a napszám, s ime, mindazon munkát, miért csak szenvedés a bér, minek olesó jutalmaképen még a reményt is alig ígérik meg, mégis elváltatták, s hogy még a halál is eltolvajkodjék valamit, a hazának legsivárabb homokbuczkáiban mérik ki nekik az öröknyugalomnak helyét.

Ha kimentek a pesti temetőbe, s a megholt napszámoknak sírjához eljutok, midőn eszetekbe jut a küzdelmes pálya, mely jutalmat még idáig hazudásból sem ígért, és tréfából nem adott, ha mértékelt akartok venni a honfiai érdemről, gondoljátok meg, hogy a megboldogult tudta, hogy e jutalommal adósa marad a nemzet, valamint tudta a megváltó előre, hogy megfogják, megostorozzák, megtöviskoszorozzák, és nem elég, hogy keresztre feszítik: de még be is pörlik. Ilyent csak az Isten fia tűrhetett el megboszulás nélkül.

Ha valaha dobzódni fogtok, a tivornyák órájában józanná tesz benneteket a gondolat, hogy a pesti temetőnek néhány lakója egykor az ének ugyanazon órájában a verejtéket törle homlokáról, mert a mely nyelven ti ily későn dobzódtok és káromkodtok, azon nyelven ő a legszebbet gondolta ki.

Ha valaha kétségbeesnétek, és sziveteiket a fájdalom megszakgatná, gondoljátok a pesti temetőre, hol azok is nyugszanak, kik jutalom nélkül is küzdöttek egykor, kiknek nem adott de még nem is ígért a haza semmit, és mégis fényesen lángolt szívük, mint a lámpa, mely önmagát emésztí el, hogy másoknak nyujthasson világot.

S ha valaha fölbuzdul bennetek a jobb akarat, és keressétek a nyomot, mely a honfiai kötelességnek utján biztosan vezéreljen: gondoljátok a pesti temetőre, ott nyugszanak azok, kiknek pályáját nem vezérlé hazugság, kiket nem kecsgettett ígért, kik tán azt is tudták, hogy sirjukul a legsoványabb homok jut, melyet lefújhat róluk a vihar, még ezt is lelopja róluk a balsors.

Ma, midőn a keresztényi kegyelet buzgalma naptárba nyomatta a napot, melyről megemlékezni szép, és a kegyeltesek azt is emlékeztetik, a ki feledni szeretne, — nem csak eszünkbe jut a pesti temető; hanem el is megyünk oda, elmondjuk imáinkat azok fölött, kiket egykor élve láttunk, kiknek nagyságát azért nem vettük észre; mert árnyékukat is láttuk, s arról csak az emberre gondoltunk.

Most már a sir elfölte az árnyéknak testét, eszünkbe jut a lélek, mely nem maradt meg az örökségi leltárban, különben valami gazdag olesóért megvette volna, s most dicsekednék vele. E lélek elröppent, most lássuk, mily nagy volt, midőn az irt látjuk, melyet nem lehet egy emberrel betölteni.

Menjeteik el, és keseregjeteik halottak napján, s minthogy az egész ország ide nem jöhét, lerajzoltattunk néhány sirt, így legalább a vidékiek is láthatják, mi megnézni való van a pesti temetőben.

Zeneestély a brüsseli „Hotel de Ville“ téren.

(Képmagyarázat.)

Lapunk külföldi hírei között már meg volt említve azon e hó elején Brüsszelben tartatott fényes ünnepély, melylyel az ottan föllállított Congressus-ozlop leleplezése emlékeztetéssel tettett. — Ez ünnepélyességnek egyik részletét ábrázolja képünk: „Zeneestély a brüsseli Hotel de Ville téren.“

Midőn a szobor leleplezésének látványosságteljes, zajos napja elmúlt: következett a még zajosabb, még látványosabb est. — Lásuk például az esti ünnepélyek közül a képfőkönyv fölmutatottat. A Hotel de Ville egyike Brüsszel legpompásabb épületeinek; nagyszerű homlokzata, középmelkedése, s a két sarkán levő kúpos torony: meglepő benyomást tesznek a szemlélőre. Az előtte fekvő nagy négyszögű teret szintén nagyszerű, három-négyemeletes épületek szegélyezik. Gondoljuk most mindezt kivilágított ablakok és ragyogó gázlámpák fényénél, az emeletekről alácsügő tarka szőnyeglobogókkal, az ablakokból sűrűen kinéző kíváncsi főekkel — s szemek előtt leend a nem mindennapi látvány.

A Hotel de Ville homlokzata előtt ékes pavillon volt föllállítva, tündéri fényt sugárzó lámpákkal, tetején nagy lengedező zászlókkal; e pavillonból harsogott a zene, mely több, mint száz közreműködő betanult zenész hangszereiből ömlött szét a vizshangzó épületek között. —

Körül a nagy teret óriási néptömeg borítá, felülről tekintve: a kalapoknak és sapkának egész tengere hullámozott lenn, a néző szemek előtt. — Midőn a zene elhallgatott: a nyugtalan vérű népek zajgása hangzott föl, kiáltás, kacaj, vidám beszélgetés, dudolás, füttyölés sajtóságos zagyalékká olvadván össze. — Majd mikor a zene újrakezdesére jel adatott: a tömeg zajgása elnémult, s az ünnepélyes csendben egyszerre fölhangzott a trombiták-és hegedűknek szava, avagy egy-egy nemzeti karének magasztó dallama.

A zeneestély sokáig húzódott, az örömitas tömeg csak későn éjjel felé oszlott szét lakába.

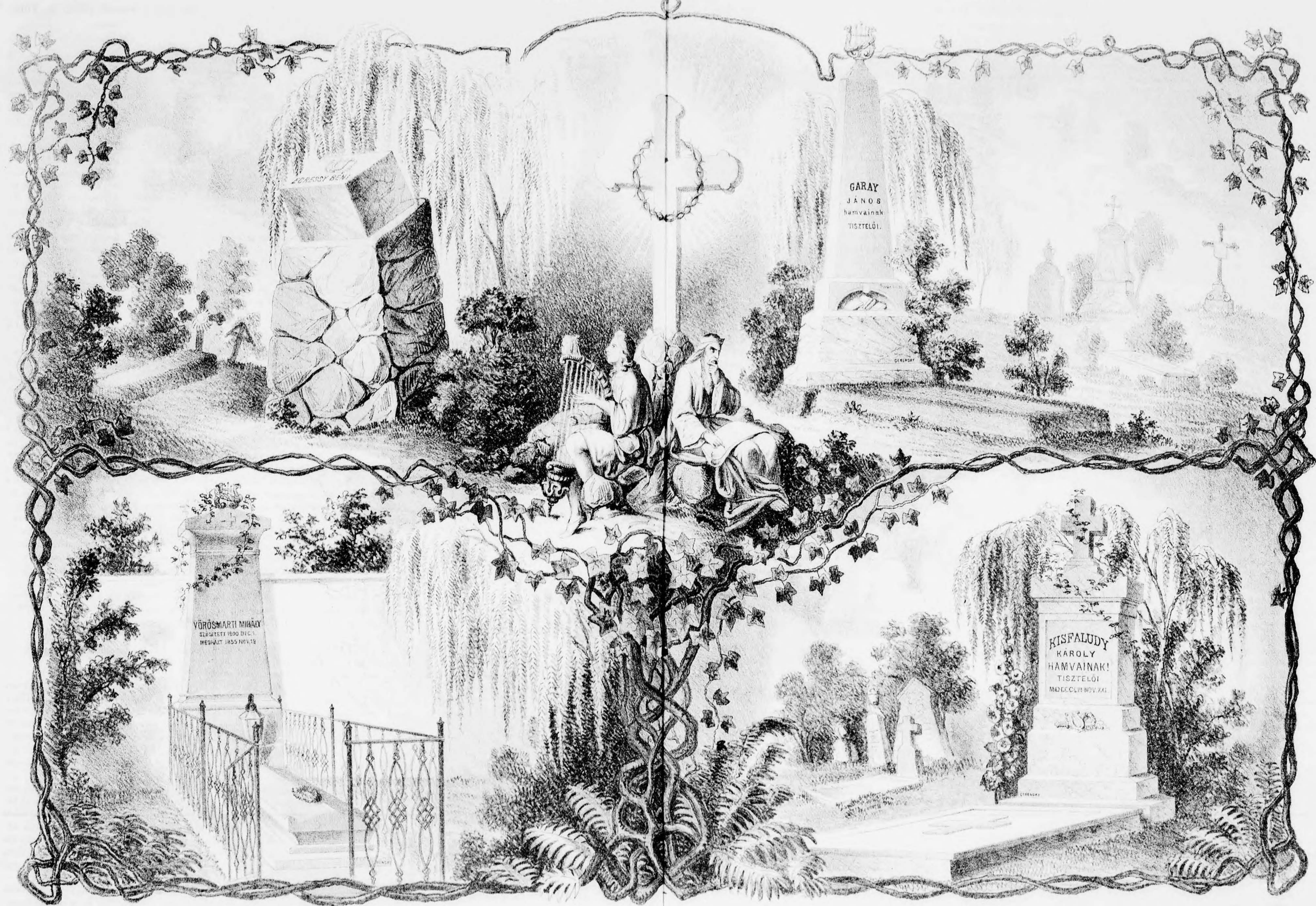
Fürdői viselet Biaritzban.

(Képmagyarázat.)

A biaritzí tengerifürdő bővebb leírását meglelhetik olvasóink lapunk 13-ik számában, a hol már két képet is adtunk e korunkban annyira a divatvilág gyűlőhelyévé vált fürdőről. Emeltettük akkor, hogy az idei fürdői évszakban a fürdői toilette Biaritzban igen érdekes volt. Most ez öltözékeket rajzban mutatjuk be. —

A társaság, mely képünkön lefestve van, a jobb oldalon látható tenger partjai felől közeleg a fürdés végezte után a háttérben balról ábrázolt főlaképület felé. Mig ellenben a balról látható két alak — egy férfi és egy ifjú nő — most megy a fürdéshez, uszóköntősen, a férfi kezében a derék körül csatlaló uszólógolyókat tartván.

A többi nők öltözete mint láthatjuk, rövid szoknya, mely a delnök kis lábaeszkait ingerlőleg tünteti elé a kíváncsi férfiszemeknek.

KÖRÖSI BÉNYÓ

GARAY
JÁNOS
halmvainak
TISZTELŐI.

YÖRÖSMARTI MIHÁLY
SZÜLETÉSI 1800 DECEMBER 1.
MEGHALT 1855 NOVEMBER 12.

KISFALUDY
KÁROLY
HÁMVAINAK!
TISZTELŐI
MDCCCXII NOVEMBER 21.

(Megjegyzendő, hogy a francia hölgyek különösen szeretetreméltó apró kis lábaeskákkal bírnak.) A mantilla a derékhez lapul: hogy a termet karcsúságát még inkább emelje; a nők kezükben pálcázásokat tartanak. Kalapjaik pörgén felhajtott szélűek, finom szalmából fontottak, lobogó strucz-tollal ékesen. A jobbról álló férfiak egyikének pedig egészen magyar formájú kanászkalap fűdi fejtét, — mint azt most Párisban viselik.

Általában az egészsznek igen derült vidám kinézése van; — s úgy hisszük, olvasónk is szívesen vendik, ha olykor — a történeti, táj- és az idők eseményeit előtűntető képek mellett, e nemü vidám színezetű rajzokkal is kedveskedünk.

Az ügyvéd.

Az 1825. év egy hideg novemberi estéjén egy bő köpenyébe erősen beburkolt férfi kopogtatott egy jeles párisi ügyvéd ajtaján. Bebocsátván, a tudós jogvédőnek irodájába vezetett.

„Uram,“ szóla az idegen, mialatt egy nagy csomag irományt tett le az asztalra; „én gazdag vagyok, — hanem most egy pör indítotott ellenem, tönkre vagyok téve. Életkoromban új vagyont szerezni többé nem lehet, e per elvesztése tehát engem a legiszonyúbb nyomor örvényébe sodorna. Ennélfogva kérem tanácsát. A periratok im itt vannak; a közelebbi körülményekről, ha kívánja ön, szívesen adok felvilágosítást.“

Az ügyvéd figyelemmel hallgatá az ismeretlen szavait, szétbontá az iratcsomagot, s végig vizsgálván, mondá neki:

„Uram, az ön ellen indított pör mind igazságosság, mind erkölcsi jog tekintetében tökéletes alappal bír. De — daczára törvénykönyveink bámulatos tökélyességének — fájdalommal legyen mondvá, a világi jog nem egyez meg mindig az erkölcsi igazsággal, és a jelen esetben a világi jog az ön részén van. Ha ön arra támaszkodik, ha minden önre nézve kedvező és előnyös okokat felhoz, és különösen ha ezen okok tisztán s világosan kiemelvék, birtokjogát, melynek elvesztésétől most annyira fél, senki kétségbe nem vonhatja.“

„Az ön által mondottak kivételére pedig senki sem képes e földön, csak ön uram! Egy ön által fogalmazott s aláírt védirat engem minden megtámadás ellen megvéd; reményelem, nem tagadja azt meg tőlem!“

Az ügyvéd egy ideig gondolkozott s az iratcsomót, melyet az első átnézet után szokott nyers modorával visszaadott, ismét elővéve s késznek nyilatkozott a védbeszéd elkészítésére s védencézet másnap reggelre ugyanazon órára magához rendelé.

A védencz másnap reggel pontosan megérkezett; az ügyvéd, a nélkül, hogy annak udvariasságát legkevésbére is méltán vagy viszonzóná, a védbeszédet e szavakkal nyujtá neki át:

„Im itt a védbeszéd. Nincs bíró, a ki ezt átolvasva, önre nézve kedvezőtlen ítéletet hozzon. Adjon érte 3,000 frankot.“

Az idegen bámulásában egy ideig megdermedve állt.

„Egyébiránt!“ szóla az ügyvéd ujjal, szabadságában áll önnek, pénztét megtartani, nekem pedig e papirt a tűzbe lőtni...?

E szavakkal a kandallóhoz közeledett — a védencz azonban visszatartá őt s késznek nyilatkozott a kért összeg kifizetésére.

„Jelenleg ugyan a kért összegnek csak felével rendelkezhetem“ szóla, s tárcájából 1500 frankot vett ki bankjegyekben, — a jogtudor egyik kezével a pénztét nyult, míg a másikkal a védbeszédet egy szekrénybe dobta.

„Ha tetszik önnek folytatá a védencz, „a hátralevő összegről váltót adok.“

„Nekem készpénz kell,“ volt az ügyvéd rövid válasza. „Mig ön a még hiányzó 1500 frankot át nem adja, tőlem egy sort sem kap.“

Mit volt mit tenni, a védencz kénytelen volt engedni a kényszerítésnek; s ki kellett fizetni az egész összeget, mintegy kárpótlásul azonban ez eseményt mindenütt elbeszélte; a napi lapok nagy mohósággal felhasználták azt; egy tizenegy nap mulva alig találkozott párisi lap, mely „a nagy hírű ügyvédnek önzetlenségét guny tárgyá nem tette volna. A ki nem nevetett ez eseményen, az sajnálkozott, hogy oly nagy érdemű férfit a pénzsomj annyira elragadt; barátai szomorokodtak, nyílt szemrehányásokat tettek neki. Ő azonban minden felelet nélkül csak vállat vonita mindezekre, és — mint Párisban rendszeren történni szokott — ez esemény is csakhamar feledésbe merült, senki nem beszélt többet róla.

Tíz év mult el azóta. A semmitő törvényszék tagjai veres öltönyeikben épen a törvényszéki palotából jövének le a lépcsőzeten, midőn egy némbor érszakkal utat törve magának s az elnök lábaihoz borulva, öltönyének szegélyét csókolá. Mindenki azt vélte, hogy a nő örült, s elakarták őt az elnököt távolítani.

„Hagyjátok, ó hagyjátok! kiálta a nő — „én őt ismerem, ő az — ő, az én szabadítóm! egyedül az ő jósaága által lettem képes, gyermekeimet fölnevelni, az ő nemes tette által jutottam szerencsés aggkorra! — Ő ha ti tudnátok! — Egykor, ő azon időben igen boldogtalan voltam — többen azon tanácsot adták nekem, hogy boldogult férjemnek egy távli rokona ellen, ki — mint ezen tanácsadók állíták — az örökséget, mely gyermekeimre volt szállandó, jogtalanul magához ragadta, pert indítsak. En már butoraimnak felét eladtam, hogy a per költségeit fedezhessem, midőn egy este egy ur jöve hozzám. „Asszonyom“ mondá ő, „ne folytassa ön a pert; az erkölcsi jog az ön részén van, de a világi jog szerint perét elveszti. Tartsa meg, a mivel még bír, s vegye e 3000 frankot, mely önt törvényesen illeti, hozzá.“ Meglepetésben egy szóhoz nem bírek jutni; s midőn már szólni s hálaszavaimat kifejezni képes leendtem, ő eltűnt. — A csomag azonban a 3000 frankkal az asztalon fektűt, s a nemesszívű férfi képét mélyen zivemében véstem. Ezen férfi családoknak örangyala — Ő az! ó hagyjátok neki hálás köszönetemet Isten s emberek előtt kifejezni.“

A semmitő törvényszék tagjai bámultak, s az elnök mélyen megindultnak látszott, de gyengességén csak hamar erőt véve mondá környezetének:

„Vezessétek el e szegény asszonyt, s vigyázzatok, hogy semmi baja ne történjék... Szegény, meg van háborodva.“

Ezt az elnök hibáson mondta; a nő tökéletesen eszén volt. De a nő az elnök ez egy ne-

mes tetteire híven visszaemlékezett, míg az elnök a többi közt elfeledé ez egyet.

Lipcei László.

Baráti megemlékezés,

olaszországi uti-naplómból.

Egy év előtt megkezdett, a kiűtött háború miatt azonban be nem végezhetett olaszországi műtázásunk alatt, mult april hó elején, Bolognából az Apenin hegyeken át, a művészetben annyira gazdag, és boldog éghajlatu félszigetnek, ha nem is legszebb, de szorgalomban és tehetségben legkitűnőbb népességű tartományába: Toskánába, s ennek szép fővárosába Firenzébe érkeztünk volt.

Előbb már a müncheni k. udvarkert arkádái alatt, nagy hírű tájképfestő Rottmann Károly fresko művei egyike felett, mely Firenzét ábrázolja, a művészet újjá alkotásában nagyérdemű Lajos Bajor király következő költeményét olvastuk:

„Florenz, dir fehlet das, was Rom hat, und just was du besitzest, wenn ihr beide vereint, wär's für die Erde zu schön.“

Ezen distichon az óta mindég visszatér emlénkbe, valakányszor a jó indulatu néptől lakott, regényes fekvésű, s művészi tekintetben annyira gazdag Firenzére emlékeztünk.

Azonban Toskana kebelében szerzett tapasztalatainkról, uti jegyzeteink kidolgozása után, külön és tüzetesen akarunk számolni.

Ez uttal a baráti kegyelet adóját kívánjuk csak lerovni, egy rokon érzelmű honfi társunk, és feledhetlen barátunk Szilassy Győző iránt, ki megdöbbenéssel vett hírlapi tudósítások szerint, az Arno folyamban furdése közben, szemei láttára vízbe merült gyermekeknek, előbb életét megmenteni, utóbb pedig a vízbe fullt gyermek szülői vigasztalásául, legalább hulláját feltalálni akarva, három óra lefolyásáig a vízben kutatótt, s így áthűlése folytán, nemes törekvéseinek áldozatául esett.

Két indító ok vezérel arra: hogy elhunyt művész hazánkfia emlékeztetének szenteljék jelen sorainkat, először ugyanis a baráti kegyelésünk adóját kívántuk lerovni iránta; mert őt nem ugyan együtt leélt életpálya azonos viszontagságai, hanem érzület rokonság, s az ismeretségi vonzó hatalma erősen csatolták hozzánk. Ez utóbbi a külföldön utazó magyar embert mindannyiszor magához ragadja, valahányszor a hon szeretetében osztozó honfira akad a távolban; de nékie szenteljék jelen sorainkat azért is, hogy életéből, és művészetéből tapasztalatainkat közzé téve, némi adatokat nyujtsunk azok számára, kik honi művésztünk történetének megírására, erőt és hivatást érezendnek.

Mert pesti műegyesületünk által, honi művésztünk történelmi könyvére, egy évi határidő mellett kizűtött jutalom daczára, hitünk erős, miszerint mult és jelen művészetünket oly alakban, minő irodalmi s műveltségi állásunk megilleti, mind addig, és főképp ily rövid idő alatt megírni lehetne, mig honunk különböző részeiben, elszórt művészeti tárgyak kikutatva, s valamint ezek, ugy alkotóik megismertetve nem leendnek. Művészet történelmi könyv írására szükséges adatok nálunk, hol minden előirat hiányzik, s az irodalom ezen

ága egészen járatlan, egy év alatt, oly mértékben nem gyűjthetők egybe, hogy a munka művészetünk történetét kimerítve állítsa elénkbe.

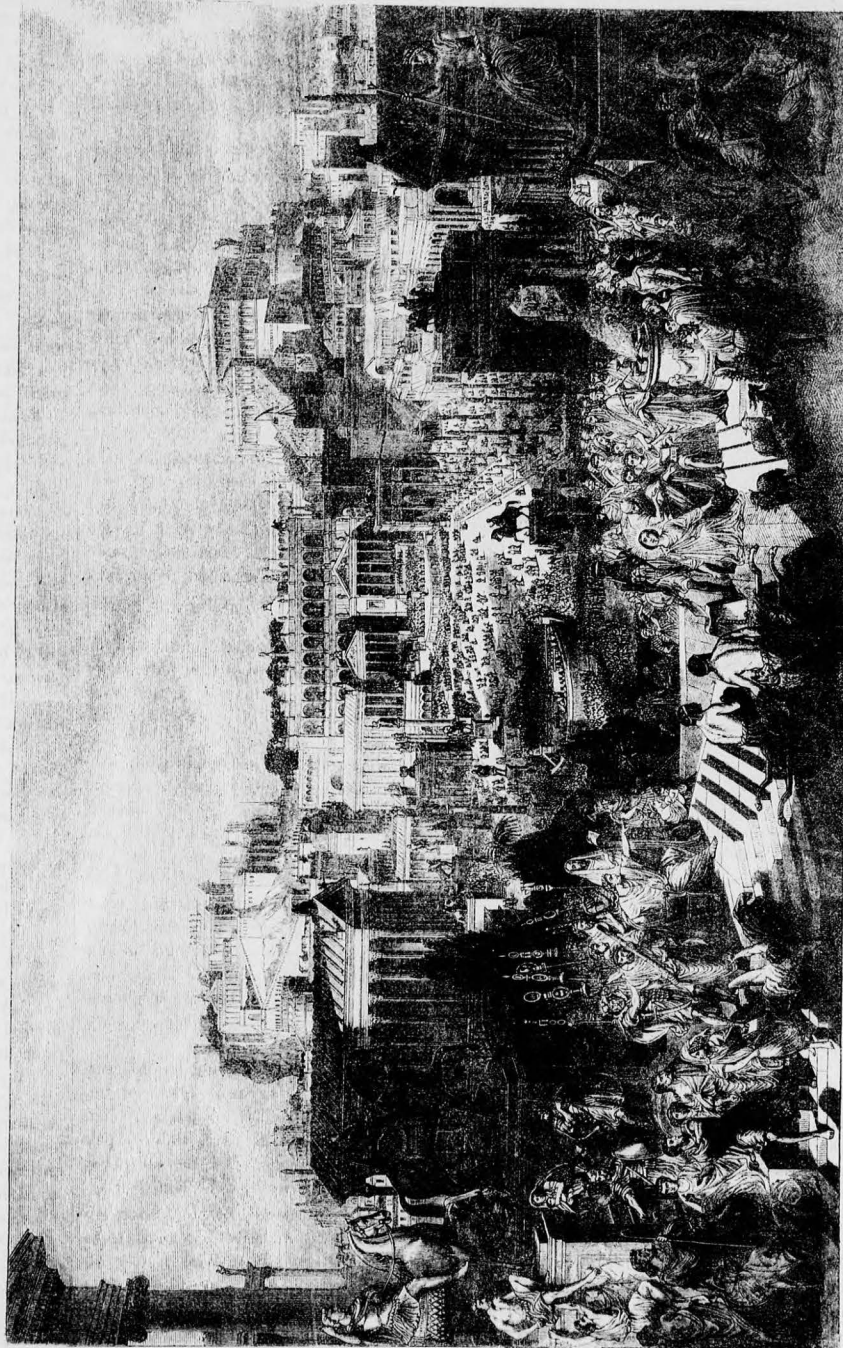
Szilassy Győző Gömör megyében birtokos nemes családból származott, és 35 évkoru lehetett. Az évtized előtt beállott sujtó körülmények, őt is, mint vele sok hazánkfiát, az addig követett életpályáról leszorítva, új ér választására kényszerítették, s ezelőtt 7 évvel foglalkozásul a művészetet, tartózkodáshelyétül a művészet honát Olaszhoz, s ennek szép városát Firenzét, mesterül pedig hazánkfiát az eurpai hirre jutott Marko Károlyt, a firenzei szépművészeti akadémia tanárát választotta. Marko 25 év előtt hagyván el honát, jelenben családjával együtt Firenzétől 5 mgle távolságban Apeggiben, az ugynevezett Gheraldeska villában lakik, melyet a 15. században estei Hipolit esztergomi érsek és bibornok építtetett volt, és mely regényes hegységen át, az Arnóvölgyig kilátást nyújt.

Marko mester a természet és a távolatoknak, nagy mestere, francia híres tájképfestő Claude Lorrain modorának tanulmányozása után sajátos tájfestészeti iskolát alapította, mely az olasz égajl hő jellegét, s aranyománczos levegőjét annyira élethíven állandósítja a vászonon, hogy midőn például az Apenin hegységről, Pistoja előtt lejövet a leáldozó nap aransugaraiban fürdő vidéket Firenzéig látjuk, nagy művész hazánkfia tájfestményét föléledve véltük szemünk előtt kiderülni. Marko festményei magában a festett tájban, vagy ennek staffage-jában, s olykor mind a kettőben, történelmi visszaemlékezésekkel egybekötve, hogy azokat a történelmi tájkép nevezete megilleti. A kezelésnek a mű legcsekélyebb részletéig kiható sajátos finomsága, s lelkiismeretes pontossága szintén kitünteti Marko műveit, ki ezen tulajdonainál fogva az újabbkori olasz tájkép-festészetben külön iskolát alapított meg. Szilassy egyik kitűnő tanítványa volt ezen iskolának, mint erről dolgozóteremében Firenzében szép számmal kiállítva volt, és többnyire mestere műveinek kisebb mérvű, de gyakran szerencsés utánzásából álló festményein kívül, pesti műegyesületünk tárlatában, nem rég kiállítva volt, Ganimed elrablatását ábrázoló, s az egyesület által megvásárolt képecskéje eléggé tan-sokodik.

Olaszország megzavart békéjéből származó mostoha körülmények találkozásának tulajdonítjuk azt: hogy művész hazánkfia némi, adósságokat hagyott hátra, miknek fedezéséül az utána maradt művei, Pestre küldetve, itt eladatandnak s a köztünk is ébredő műszere-telnél fogva akarjuk himni, hogy Szilassy mű-

vei jó kelendőségnek fognak örvendeni közöttünk, s így ha ezek megvételével egyszerű sirkövet sem állítunk is még hamvai fölött a távolban, mint ezt például a Velenczében kimult

Az elhunyt nem csak festőművész, hanem költő is volt, s a költészet azon ágának művelésével foglalkozott Firenzében, melynek főművelője, s legnagyobb mestere Dante éppen

Roma a kereszténység kezdetének korában.

szerencsétlen Robert Lipót sirja felett svajeci honfitársai tevék, és mint ezt hazánkfia művészetén kívül, már csak nemes önfeláldozásáért is megérdemelni: hátrahagyott adósságainak fizetéséhez ily modu hozzájárulásunk legalább fenntartandja a távol külföldön a magyar név és művészetünk becsületét.

firenzei volt, és mely közöttünk Szemere Pálon kívül, eddig kevés művelőre talált. A Sonett költészetét értjük. Dante művei Szilassy kedvenc olvasmányait képezék, tökéletes jártassága az olasznyelvből, a nagy költő ihletett eszméinek megértését nála könnyítette, s több költeményt fordított át magyarra, miknek kéz-

irat példányait nekünk előmutatta. A nagy olasz költő sírját a firenzei nagy emberek nyughelyén, a Santa Croce egyházban Szamosyval együtt látogattuk volt meg.

Szilassy kéziratban volt hangzatkáiból — Sonett — egy pár eredetiönkezőleg leírva emlékül adott nekünk. Ezek egyike „Dom térén” czim alatt, Ghiberti Lorenzo firenzei szobrász és festőnek a Battisterio szárnyajtóin látható, s a 15. században készített dobormotívot dicsőíti, melyek Michel Angelot is már annyira elragadták: hogy azokat a mennyország ajtóit ékesítésére érdemeseknek találta.

A költemény itt következik:

Dom térén.

Elbájojtán, kéj és fohász között
Égbe ragad ihlet képzeletem;
Dicső Ghiberti művedet nézelem,
Állok meghajolva mennyajtó előt.
Üdvölt szellem, örökön lakója!
Buzgóbb korban ide leszálló vendég!
A hit látni vágyá: milyen az ég?
S műved lőn a menynek ábrázolója.

Kérdjem-e még annyi vonzó kellem
Angyalidán oly virító szépség
Égből viszungarú ő képzelem?

Alig gondolám — s tovább haladok
Már is alakon állt meg szemem
Melynél szebbet menyben nem találélek.

A Sonett másodikikával a Medicea Venus nevezete alatt ismert, első rendű remek szobrárt énekelte meg barátunk, az Uffizzi rottondának, mely is következő:

Medici Venus.

Nő alakban díszlő legszebb istengondolat
Hol a tenger gyönyögdús méhe, melyből felmerülés?
Bájlástennő, nemed felett győztesen ki tűnsz.
Örvendő vár égiek közt méltó hódolat!

Tündér alkotodnak viruló keeshalmain
Egyenként mint rózsán illatos minden levél.
Nincs oly rejtejt vonás, mely magas kéjt nem lehel.
Ennyi szépség búrkörében tisztult vágyaim

Egy, átdpillantás szellemáingyába olvadva,
Élv mámorában az, mint szerelmes pillangó,
Redd számlái vonakodik, s csak körülkéjgel.

Szűz kecsidnek még nem fejt ki bájoló hatalma,
De közel már Ámor, e dévaj kis lappangó:
Ő mosolyod elárulja, véled mint enyelg.

Szilassy Géza.

Az Arno kicsiny (az Apenin hegységben ered), és rövid folyása után a genuai öbölbe szakad Firenzén alul, s itt is kisebb vízjárművekkel hajózható csak, és mégis Szilassy személyében virágzó életszakhoz kötött szép reményeknek enyészését okozta.

A majna-frankfurti Bettmann-Holveg családnak 22 éves fia, egy ember megmentésére irányzott hasonló nemes törekvése közben, több év előtt sírját találta az Arno hullámaiban. Ezen ifju sírját a frankfurti temető sírboltjában, a nagyhirű Thorwaldsen remek szoborműve ékesíti, s Szilassy hazánkiá emlékek, sőt olaszos szokásoktól tán nem is külön, hanem közös sírban alussza örök álmát a firenzei temetőben. Feltalálándjuk-e, ha majd a béke helyreálltával, a sirok hónapok meglátogatandjuk, hogy egy fájdalmas sohajjal baráti kegyeletünk adóját hamvai felett lerovjuk?

Ormós Zsigmond.

Hogy hívják kigyelmedet?

Alkalmi tréfa az Ost Deutsche Post legközelebbi czikkére, melyben azt állítja, hogy a kinek német a neve, maga is német.

József császár idejében Kecskeméthen népösszeírás lévén, egy magyarul épen nem tudó uri ember kérdez egy Kecskeméti embert, hogy hívják? mire az minden tévovázás nélkül azt mondja:

„Herpay.”

Erre az összeíró ur dühös lesz, és egész méreggel azt mondja:

„Csak azt lesse ön, hogy én Herr Paynak irjam, elég lesz az urnak Pay.” Azt gondolván az illető, hogy Herpay uram dolyfősségből magát Herr Pay-nak mondá.

Ez ugyan régi történet; hanem ha már az Ost Deutsche Post a névről is meg tudja mondani, ki miféle nemzetbeli, én magam is kénytelen vagyok magamat védelmezni; mert a milyen névvel áldott meg a sors, maholnap kénytelen volnék vele elmenni Montenegroba, s Danilo Vladika udvarában adhatnám ki a

„Képes újság”-ot. Bizony szép tréfa az a szónyomozás, azzal is, mint a bibliával, minden féle véleményű ember védelmezheti magát, így lőn bebizonyítva az is, hogy az Eszterházy család valóságos német család; mert ha nyomozzuk a szót, tisztán kijő belőle e német értelem: Ester has i!

Ha mi most ezen szépen megalkudnánk, viszont meg kellene a németeknek engedni, hogy mi őket magyaroknak mondjuk a németnek Háj a szénája, Vizen a réjtje, és ami csudálatos, mégis Rosz a lova.

Ilyenképen sül ki a mi atyafiságunk, kedves kollegauram, csakhogy ezzel nem sokat nyertünk; mert ha a népességét így akarjuk megszaporítani, csak annyit nyertünk vele, mint az a diák gyerek, ki reggeli savanyó kenyere mellé semmi tódlalélot sem kapván, a kenyérből levágott egy kis darabot, a kisebbet rátette a nagyobbra, s hol egyik, hol másik daraból vágván, azt mondá: ez a kisebbik a szalonna, a nagyobbik a kenyér. Hogy ezen okoskodás mennyire nyugtatta meg a gyerekek étvágját, azt a kedves kolléga is könnyen elképzeleli.

Hogy mennyire és mennyiszor megcsalódnak a külföldiek Magyarországon és magyarországiakra elmondott itéleteikben, annak egyik ide illő példája volt az is, mit e lapokban már egyszer elmondték; de alkalmisság kénytelen vagyok másodsor is elmondani:

Nagy Németországból vetődött Pestre egy jeles tudós, ki meg akarván egyetmást tekinteni, ajánlóleveleket hozott Báró Eötvös Józsefhez, a magyar akademia alelnökéhez. Mindent megtekintvén az idegen, végre a Museumban akart menni, s megkéri Eötvöst, hogy ajánlána a museumi tisztviselők figyelmébe.

A báró ur azonnal irt Érdy és Mátray uraknak, kik az intézetet rendre megmutatták; de minthogy sem egyik sem másik nem valami fecsegő ember, a tudós ur nem láthatván ekkép a belsejükből, mikor visszament a báró urhoz, elmondá véleményét az intézetről, mely sok részben igen kellemesen lepte meg, de végül még azt is be vallá, hogy épen a két

hivatalnokon azt vette észre, hogy mindkettő igazi keleti faj, — de az is meglátszik, hogy a keleti faj nem oly buzgó a tudományok körül (érsd: fűcsögő, bőbeszédű, diacekvő) mint az északiak.

Különös itéletet mond ön, — jegyzi meg a báró, pedig ez a két ur nem rég magyartit meg nevet, mert tudja meg ön, hogy az egyiknek régi neve Luczenbacher, a másiké pedig: Rothkrepf!

A tisztelt kollegauram megköszönnék a kelkes Wenkheimok, Baldacciak, Waldsteinok, ha őket ki akarnák a magyarok közül törlni, hova őket egykor az országgyűlési törvények igtatták, sőt, hogy másról ne szóljak, én magam is összeveszném kedves kollegaurammal.

1847-ben nővérem férjével Bécsbe mentem, s ezen utamban Pozsonyban szállt be a hajóra egy derék német iparos, beszélgetés közben észrevettük, hogy Magyarországról vajmi keveset tud.

Eszküdzött mennyre-földre, hogy Debreczentől Szegedig az egész földtérsgé gazdtalan jóság, melyből, mint Senki Pál vagyonából mindenki akkorát kanyarit, mekkora épen neki megtetszik. Eleget mondtuk neki, hogy ebből egy drága szó sem igaz; de biz ő csak megmaradt hite mellett egész az elvádlásig. Jót neveltünk a különös macacsságon, de mivel különben megszerettük a kedélyes embert, megmondánk neki, hogy Bécsben a Lipótvárosban szállunk a „Fehér lóhoz”, és ha megkeres bennünket, szívesen látjuk.

A buzgó beszélgetésben elfeledtük neveinket megmondani, és csak akkor jutott eszünkbe, midőn a nevezett vendégelőben a főpinczér beíratta neveinket.

Csakugyan új ösmerősünk keresett bennünket, és kérdé a főpinczér, melyik szobában van az a két magyar, ki tegnap este érkezett meg a gőzhajóval?

A főpinczér világosan emlékezett, hogy mi valánk azok, tehát a jegyzőkönyvet előmutatá, s benne e két nevet: Springszholcz János és Radákovits József.

Ezek közül az egyik német, — mondja a bécsi, a másik pedig rác, — holott az én embereimről vágott magyar emberek.

Igy bődült el a bécsi az okoskodásban; mert az első épen rokonom neve, a másik pedig az enyim! —

Igy tessék itélni nevek után, s az itélet után egy járunk, mint mikor az egykori gleichenbergi palaccokba kemény budai bort öntötték, s a mely tüdőbajos a külső után itélve, gleichenbergi helyett hörpent belőle, maga lássa, ha rongyos tüdejéből az erős bor kiköheneti vele a lelket.

A francziáknak van Mac-Mahonjuk, Wimpfenjuk és Eszterházyuk, s a ki az elsőt irhonjának, a másikat németnek s a harmadikat magyarnak tartja, az épen úgy járt, mint nem rég egy tréfas barátom, ki szegénységét nem akarván megtagadni, hogy a nagy világ szokását is kövesse, fölfűdözte az olcsó theat, azaz papírra fölírja e szót: thea, beléteszi a hozzávaló edénybe, s reáönti a forró vizet. Ilyen theat iszik.

Az Ost Deutsche Post is így szaporítja a németek számát: legyen meg neki az ő hite szerint.

De ha mégis megmarad macacssága mel-

lett; megmosolyogjuk, mint azt, ki szinte József császár idejében összeíról lévén Magyarországon, egy dolmányos magyart ekkép szólólag meg.

Hodj hírok mogát?

„Eizer István, szolgálatjára kigyelmednek.“

„No, ujo mogát németek meg van.“

„Az öreg apám sem volt az, — szabadik a magyar, — hát én hogy lennék az?“

„Nem kell tisputársz, — parancsol rá az összeíról, — a magadat nefede figződik er, alsó német, punktum!“

Tréfa, a mi tréfa, hadd ne vessünk már mi is.

Vas Gereben.

Róma a kereszténység kezdetének korában.

(Képmagyarázat.)

A hajdani Rómának egyik legszebb terét látjuk magunk előtt: háttérben jobbról a Capitoliummal, balról pedig a Caesarok büszkén emelkedő palotájával.

A világváros épen ez időben ragyogott legjobban; nem dulák még szép pompás építményeit a népvándorlások barbar századai: de sőt a világbiró császárok új meg új nagyszerű épületekkel szaporíták a nevezetességek számát, emelik a városnak szépségét.

Az előttünk fekvő téren a művészi önteti és faragásu lovagszobrok, oszlopok, csarnokok paloták és templomok ékítik. Balfelül ezen körülről oszlopsorral díszített kiemelkedő hosszadala épület a Janus temploma: míg a jobbról látható diadalparki tetején: a diadal-szekerén álló győztes római vezér művészigel faragott szobra vonja magára a figyelmet.

Közvetlenül előttünk a forum emelvényén azon szomorú jelenet van ábrázolva: midőn a császár Sz. Águs buzgó keresztény nő felett verítéletet tart. Ott térdepel az ártatlan áldozat a hóhér és táke előtt; dícssugár köríti homlokát, karjait kiterjeszti, arczát az egekre emeli; felajánlván lelkét annak, — a ki által hirdetett hitért néhány percz múlva mártyrhalált haland. Háta mögött a római pogány papok maglyája füstölög.

A vértanú hölgytől nem messze néhány ártatlan szelid báránycát festett a művész (képünk egy szép francia olajfestmény másolata) és pedig igen jó tapintattal.

Balról fölemelt karral a vérszomjazó ül, homlokán meg nem érdemlett babérokoszorúval; körülötte a légiók büszke sasai, és a lictorok heledárdjai fénylenek.

A fórumot a kíváncsi nép serege lepi el; jellemző vonás az akkor már megromlott római nép életéből: hogy a véres látványokon annyira gyönyörködött. — A képván ábrázolt jelenet — Sz. Águs mártyrhalála — Kr. u. 121-ben történt.

Égésügy.

* Oroszország ugyancsak ezivizálódik, — a katonasággal sem búnam már oly baromi módon, mint ezélt, — sőt testi jólétére gondot fordítanak. Legközelebb is Sándor ezár Moszkovába utazván, ott a katonaság és laktanyák fölött szemlélt tartott, és mivel a gyógymódokban még hiányt tapasztalt: az ottani katonai főkörházban 100 ágynak alapítására rendelt összeget váltóldásra hadiák számára, hogy azok Dr. Kreysernek jó sikerű vizsgyógymója által orvosoltassanak.

* Párisi lapokban sokszor emlegetik mostandában azon tünényt, hogy oly helyeken, hol a tudomány-

és művészetekkel való foglalkozás nagyban divatozik: az általános közép életidő sokkal kevesebb, mint másutt. Például hiteles statistikai adatokkal bizonyítják, hogy Párisban még 1813-ban is másképp állott a közép életidő általános száma, mint napjainkban, midőn az már tetemesen kisebbedett, s ezt különösen a nőnemnél állítják. Azt hiszik, ennek sem a tudomány, sem a művészet nem okai: hanem a párisi nép erőlesemroltsága. Jó francziák, ne igyekezzünk másutt keresni a hibát, csak a hol az valóban van: tapintsunk a seb eleve: csak úgy orvosolhatjuk azt meg.

* Dr. Purkyne prágai tanár a nagyot-hallásnak gyógyeszerét föltalálta, — sőt a mint írják, még teljesen siketeket is megír gyógyítani. — Ugyan nem tudná megorvosolni a nemzeti színház ügyvezetőit: hogy ne lennének már siketek a lapok ismételt fűszóladására — Egressy, Szigethy és Réthy visszasszerződtetése ügyében!

* A kolera Hamburgban már színőfében van, miután dühöngésnek Szeptember közepéig 1194 áldozat ragadta a sirba, míg 1149 betegit sikerült haldlos körmei közül kiragadni az orvosok ügyességének; mikorl tudósításunk szól, még mintegy száz koleras beteg volt. — Lübeckben mindössze 329 epemirigy-est fordul elő, ezen betegek közül 163 halt meg: Stockholmban ellenben, az egészségben légi Stockholmban Szeptember vége felé újra jobban dühöngeni kezdett a vesélyes keleti járvány, még pedig igen nagy mértékben. Ugyaztine Moszkovában mind magában a városban, mind a hasonnevű orosz tartományban több ezren lettek áldozatai a még folytonosan pusztító dögihalálnak. Sajnátságos, hogy az időn a kolera egyedül a hideg északi országokban terjedt szét, míg Közép- és Dél-Europa egészen ment maradt bántalmaitól.

Had- és tengerészet.

* Az angol vaslemez fűdött hajók nem álltak meg az új francia ágyugolyók előtt a sarat. Próba tétetvéen a doweri arsenalban, ugy tapasztalták: hogy e golyók a hadi gőzösök vasburkát 600, sőt 1200 lábnyi távolságról is szétzúzták, még pedig oly erővel, hogy még a lemezekben belüli fémvulvák is mlyén befürdtek. — Nagy kaliberű ágyúknak még nem tettek kísérletet azokkal talán nagyobb távolságról is sikerülne a szétrombolás. — Nem tudjuk, hogy a híres Great Eastern lemezburkolata is csak így erősödött vasakból készült-e: mert ezen esetben ugyan hiában lett volna a nagy háló.

* A es. k. osztrák tengeri kikötőkben legfelsőbb rendelt következtében hadi, tengerészeti és utazási munkákból álló könyvtárak fognak föllállítani, — a tengerészeti katonaság és matrózok számára.

Ipar, kereskedelem.

* A világ legnagyobb fűséggyára Skóthonban Aberdeenben létezik; 9 millió darab fűs készíttetik itt évenként 2000-féle különböző alakban. Minden évben hét-százötvenezer sarvat szükségel e gyár ama roppant mennyiségű fűs előállíthatására. Legdrágábban az amerikai bivalyszarvat veszik meg.

* A legújabb, Peihonál való Chinávai ellenségeskedés tetemesen behat az angol kereskedelemre. Megérzi a Chinávai forgalom e chinai ural hiányát egész Anglia, de különösen London. E háborúskodás következtében főleg a porcellán, selyem és thea drágultak meg szembetűnőleg, miut a Chinából hozott árucikkeknek legszokottabbjai. Hej pedig a thea hiánya — csakugyan életkédés John Bull hazájában: azért tehát kétségess Chinával! — sőhajják a jámbor cityzmann-ek.

* Franciaország Belsancon városában 1860. Junius 1-jén vilákiállítás fog rendezetni órákból, melyre a helyvét óráskok különösen meghívva vannak. E kiállítással összekötésben egyéb mindennemű gazdasági terményekből álló tartományi téri is fog rendezetui.

Gazdaság.

* Hazánk minden vidékéről kellemes tudósítások jönnek az ideit dohanytermelésről, jelentvén, hogy az a várakozáson felül jól ítött be. Különösen diszlettek az ujjában meghonosított külföldi fajok. Van tehát kitetés is az ólesó szivarokra az azt kedvelők számára.

* Felső-Olaszországban nem elég egy a legközelebbi években a szőlő-selyemhernyó-betegség számtalan kárakat okozott a bennlakóknak: most még az ősz beálltával a gesztenye megromlása járult e csapásokhoz: még pedig oly mértékben, hogy az ideit termésknek több feléndi hasznaveletnek mondatik. E csapást mi pestiek is megfogjuk érezni az ősz folytán, miután a gesztenye — különösen a nagyszemű — nagy része hozzáink is Olaszországból szállítatik.

* Egy francia vetgyűdött a földet léggel termékenyíti. És ez nem tréfa; kísérleteit ő még a tavasszal megtévő mód-zérével, még pedig oly jó sikerrel, hogy az időn már Bourbonais tartományának legtermékenyebb részein is — hol találmányát alkalmazta — gazdag aratás jutalmazt működéset. — Ó a léggel való termékenyítést ily módon eszközi: a levegőből villamosság segélyével a növények talpildására hasznos anyagokat kivonja, és azokat folyó-alakúvá, azaz víziszervé változtatván — a termékenyítendő földet ezzel meglocsolja. — Napoleon figyelmére méltatá e dolgot, a felalót Párisba hivattá: s maga előtt kísérletet tétetett; azután a dolgot ahhozért tudományos férfiakra bizá: vizsgálnak töviről helyire. E vizsgáldások most vannak folyamatban. — Szép lesz, ha jó-nak találják e fölfedezés, mi azonban félünk, hogy a léganyagoknak e mesterséges átváltoztatása stb. sokkal többre kerül, mintha a földet egyéb oddig ismert módon megművték.

* Legújabb francia fölfedezés szerint új bornak is megadhatjuk az ó bor ízét, tizát és erejét következő módon: az új bort üvegekbe szedjük, de az üvegeknek nem szabad egészen megtelne lenniök, nehogy szepát-tájuknak a meleg kemencében, hová kienyészteskör a kenyér kiszédése után tétetnek be. Tíz, tizenkét óra múlva kivesszik az üvegeket, ujjorral egészen megtöltjük, bepecsételjük — és ezzel van jó ó borunk. Az egész mód egyszerű, és érdemes a megpróbálasra.

Festészet és szobrászat.

* Bécsben Gurliit festő műteremében báró Sina számára öt görögországi igen szép tájkép készült, melyek közül különösen az athenai Akropolisz ábrázolt moudják rendkívül sikerültek.

* Az angolok lassankint alább, hagynak azon szenvedélyükkel, hogy az antik képeket oly méregdrága összeszeressék; jelenleg inkább új, divatos festményeket fizetnek meg magasabb árárt. Így nem régi-ben lord Northwick gyűjteményéből Salvator Rosának egy képe csak 50 font sterlingen adatot el: míg egy divatszertü tájképpért 7000 fontot adtak, — s egy ifju angol festő genre-ke „A Waterloo sérvvizét“ szintén 189 fonton kelt el.

Vegyes.

* Blondin — kinek kötéljárátát a Niagara fölött lapunk is közöl — egy amerikai lap szerint végre is áldoztatvá lön hajmeresztő vakmerőségének. Már 160 ezer frankot szerzett retentő művészeté által, félre akart tehát a világtól vonulni, s pénzével Európába jőni. Azonban a nagy közönség kíváncsára még egyszer, utóljára, mintegy büszelődésűt át akart menni a Niagarán. Utjának már kétharmadát megtévő: midőn az eddig felhőkben bujkáló nap egyszerre megcsillant a vizek fölött. E tünényem hozá úgy látszik zavarba Blondint, — mert ekkor kissé megállt, majd lassan haladni kezdett, de tántorgva; lábai ingadozni kezdettek, s egyik térdével a kötéltre rogyott. A közönség a lélegzetet is koblébe fojtra, szorongással várta a kime-netet. Blondin újra fölemelkedett, néhány lépést tántorgott előre: majd az egyszeműt végkép elvesztve, hanyatt zuhant a kötéltre, mely különben is erősen ki lévén feszítve, s most még a hátraesőnek súlyától is megingatva, hatalmasan megrezgett, s a szerencsétlent a mélységben tomboló árnyvekbe dobá, hol az a táj-tékos habok között nyomatlanul eltűnt.

Mai képünk, mely a „Pesti temető“-ben lévő Jeleseink emlékszoibrait ábrázolja, Gerenday szobrászunk készítményeinek rajza. Ez alkalommal hazafüti köteles-ségünk gondolatot mondani Gerenday urnak, ki a művészi gondolat megteremtésén kívül, mindenkori tanu-ságot teszen arról is, hogy a szépet nem csak kigondolja és megtestesíti, de ugyanakkor áldozik is, hogy a kegyelet megvalósulását így is elősegítesse.

A „Pesti temető“ című kép külön paplpra nyomva I fter a szerkesztőségben megszerzethető.

H I R D E T É S E K.

(35—3—3)

H I R D E T É S.

E G Y E T E M E S É L A D Á S

a dorottya-utcai régi harminczad épületben levő,

V Á S Z O N R A K T Á R B A N.

Az alóli tőmeggondnokság által mindenféle **vászoneműk, asztalruhák, zsebkendők és kész fehér ruhák** becsátón eladatnak.
A két testvér város, valamint a vidék t. lakosságának alkalmat szolgáltatnak most a vászoneműkhez — azoknak újabban igen magasra szokent árak dacára — olcsón juthatni.

T. cz. gyógyszerész és ezukrász uraknak.

Évektől fenntartott bizodalmánál fogva bátor alóli különös legszebb módon kiállított nagy mennyiségben kész **doboz- s díszműveit** leszállított áron ajánlani.

Ékdobozok, díszművek, díszszekrények, melyek legfinomabb gond-papírossal és bársonnyal béborítva vannak. Tájképekkel, magy. préselt girilantos arczképekkel és finom pingált füveg-fedelekkel ökesítve vannak. Mindennemű rendelésnél a leggyorsabb szolgálatról kezeskedik.

FODOR ISTVÁN,
doboz-készítő.

Lakhelye: Terézváros, kis-mezőutca, 34. sz. a. „Sz. Terézhez” czimzett gyógyszerház közelében. (39—6—1)

WALSER FER.

HARANGÖNTŐ,

a kerespici-ut és nagykeresztutca szögletén PESTEN.

ajánlja magát a t. cz. közönség és érdemes községeknek tetszés szerinti nagyságu s tiszta egész **őszhangzatu harangok**, valamint legjobb szerkesztett **tűz-feekendők** készítésére. A tűz-feekendőköt bátorkodik különösen a biztosítási társulatok szives figyelmébe annyival is inkább ajánlani, mert ezek készítésénél főleg azon szerkesztést tűzte ki alapul, mely a lipsei biztosító-társulat által czézszerű használata s igen könnyű elszállíthatása végett, mint a gyakorlattal is dicserőleg ismertettet el. (22—6—6)

Gumi-czipők

a legjobb minőségben és nagy választékban alóli által a **legjutányosabb** áron eladatnak. Miért is tiszteletteljes meghívását teszi

OSZWALD ANTAL
a nádorutczában 20. sz. a. saját házában. (37—6—2)

MÉRSÉK-LÁMPÁK,

a legjobb bel- és külföldi gyárakból, alóli által a **legjutányosabb** áron eladatnak.

Oszwald Antal,

Nádor-utca 20. sz.

Egyszermind az **S. Wilfinger** urnál a József téren a „szerecsenhez” kapható mérsék-lámpaolaj azon megjegyzéssel ajánlatik, hogy azt jószágban semmiféle más olaj felül nem mulja és becsi fontja csak 26 uj krba kerül. (38—3—2)

LANG M. PESTEN,

nagyhid-utca, b. Sina-házban 2. sz. a. az angol királynő szálloda mellett, ajánlja szintgy nagyban mint kicsiben, legjutányosb áron szép és dús választéku **belföldi, szász, angol és francia porcellán és wedgwood, asztali-, tea-, kávé-, esemege-edényeit, fűnyűzési cikkeiket, pipere- vagy mosási asztali díszárut, vendégülök, kávéházak, gyógyszerárak és vegyészai szemtűhelyek számára való készületeket, továbbá az általános kedvelt**

bécsi köcdényt és szürke köcdényezikkekét.

Mindenféle megrendelések elfogadtatnak, s a legrövidebb idő alatt legjutányosb árral teljesítettnek

Vidékre való elküldésüknel: a gondos elpakolás, valamint a gyors, biztos és minél kevesebb költséggel járó helyszállítást íránt legjobban lesz intézkedve.

Photogen- és photogen-LÁMPA-RAKTÁR.

Photogen (hydrocarbure, szénvízilégy), mely azonban el nem cserélendő más új dalimányú világítószerekkel, **mindennemű világításra** legjobban ajánlató; és fehérvér lángjának **rendkívüli világítása, nagy olcsósága,** de leginkább **hossza ideig tartó égése** által a répaolaj és más este világítószerek fölött az elsőséget méltán megérdemli.

Egy font valódi photogen 5" széles bállel, mely két stearingyertya lángjának erővel bír és 54—56 óráig is oldg, kerül 46 uj krba; amdig-fogva **egy óral világítás** körülbelül 1/3 uj krba kerül, oly lámpánál pedig, melyeknél a bál 7" széles, 38—40 óráig ég; miközben két stearingyertya világító erejét ömleszi szét magokörül, **egy óral világítás** mindamellett csak 1 1/2 uj krba kerül.

A photogen-lámpák mindenféle neme nálam nagy választékban és a legjutányosabb gyári áron megszerezhető; az utasítás figyelembevételével kezelésük igen tiszta és kényelmes.

Illatos photogenel szinte szolgálhatok.

Miután a **bécsi es. k. légszesz-lámpagyár, melytől én** czikkeimet veszem, az ősz és tél folytán teendő nagyszámu megrendeléseknek alig lesz képes elegend tenni, tehát fölkerem a t. cz. közönséget, hogy nagyobb számu lámpák vagy utazalámpák szükséglete esetében, azt velem idejében tudassa, hogy a kellemetlen hátráltatás elkerültessek.

NADLER J. Wm.,

cs. kir. szab. nagykereskedő, Zrínyi-utca 9. sz. a.

(17—12—9)

Fontos jelentés mindazoknak

kik alsótesti sérvényben szenvednek.

Osztzky Ferenc fűszerkereskedő Pesten a vacziutczaban

„a vörös rák”hoz, 3 ft. 68 kr. o. é. bórmentes bekiállása mellett Magyar- és Erdélyhon számára megbízásokat fogad el a mind kül-, mind belföldön számalanszor megkísértett és alsótesti sérvények mindig jó hatásának tapasztalt gyógyszerre, mit alantabb álló bizonyítványokkal is támogatnak, melyek a kigyógyítottak részéről hálájuk jeléül **Dr. Krüssy Athernak Galsba** (Helyvezia) küldetnek.

Bizonnylat.

Alóli ezenem bizonnylat, hogy 15 évig szenvedtem alsószérvényben, és ámbár csak három hónapig használtam az ön által ajánlott kenőcsöt, mégis ezen bajomtól folytonos nehéz munkálkodásom dacára is egészen megszabadultam. — Isten áldja meg önt ezen találmányáért.

Pest, Sept. 28. 1858.

Ahlhaus Jakob,

lakatos-mester Ó-Budán 235. sz. a. 56 éves.

Bizonnylat.

Ifjúkorom óta kettős sérvényben szenvedtem, és Isten után önnök köszönöm, hogy kenőcsének használatá után ezen bajom megszűnt. Fogadják köszönetemet.

Monor, October 15. 1857.

Gáál József, ügyvéd.

Bizonnylat.

En ezenem bizonnylat önnök, hogy 6 éves fiam Gergely, ki már születése óta burok-sérvényben kiállott, az ön kenőcsének hat heti használata után ismét tökéletesen visszazuerete egészségét, miután két év óta a sérvény semmi nyoma sem mutatta magát. — Isten áldja meg önt találmányáért.

Pest, Március 3-án 1859.

Haidinger György,

vendégülök Pesten, Józsefváros, kenderutca 7. sz. (16—12—9)

Werfer Károly,

K Ö N Y V N Y O M D Á J A

„GUTTENBERGHEZ”

Pesten, feldunator, gr. Nákó-házban 10-ik szám alatt.

Elvállal mindennemű tudományos, szépirodalmi, képes és díszmunkát; valamint művészeti s kereskedelmi munkák színes, aranyozott, vagy fekete nyomását: egyszerű idősziaki folyóiratok, és napilapok kiállítására is teljesen föl van szerelve. E nyomdával egyesült

HASKE és TÁRSÁNAK

fametsző, dombornyomó, aczél-, réz- és kömetsző műintézet, készít s elvállal: aczél-metszést, olajfestékes és színyomatú képeket, mindennemű dísz- és éknyomatot, arczképeket, váltókat, számlákat, czimnyomatokat, látogatójegyeket sat. sat. s mindent a megrendelés szerint fekete vagy színes nyomásban. Készít továbbá műlemezeket írásra és vízjegyekre.

